

Suvestinė redakcija nuo 2017-01-01 iki 2020-12-31

Nutarimas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [97-1919](#), i. k. 0941100NUTA00001244

Nauja redakcija nuo 2017-01-01:

Nr. [1067](#), 2016-10-26, paskelbta TAR 2016-11-02, i. k. 2016-26139

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO

1994 m. gruodžio 12 d. Nr. 1244

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 32 straipsnio 2 dalies 4 punktu ir 36 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė **n u t a r i a**:

1. Patvirtinti Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatus (pridedama).
2. Įgalioti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministeriją koordinuoti žemės naudojimo valstybinę kontrolę.

MINISTRAS PIRMININKAS

ADOLFAS ŠLEŽEVIČIUS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

VYTAUTAS EINORIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
1994 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. 1244
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2016 m. spalio 26 d. nutarimo Nr. 1067
redakcija)

ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės tikslas – užtikrinti žemės naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų (toliau – Vyriausybės nutarimai) vykdymą.
2. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja žemės naudojimo valstybinės kontrolės organizavimo ir vykdymo tvarką.
3. Žemės naudojimo valstybinę kontrolę vykdo Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) vadovo paskirti Nacionalinės žemės tarnybos pareigūnai.

II SKYRIUS ŽEMĖS NAUDOJIMO VALSTYBINĖS KONTROLĖS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKA

4. Nacionalinės žemės tarnybos pareigūnai, vykdydami žemės naudojimo valstybinę kontrolę, atlieka planinius ir neplaninius žemės naudojimo patikrinimus.
5. Žemės naudojimo patikrinimai atliekami pagal Nacionalinės žemės tarnybos vadovo patvirtintas taisykles, įtvirtinančias šių patikrinimų atlikimo tvarką ir trukmę.
6. Sudaromas ir Nacionalinės žemės tarnybos vadovo tvirtinamas metinis žemės tvarkymo darbų planas (toliau – metinis planas). Metiniame plane Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniams skyriams nustatomas planinių žemės naudojimo patikrinimų skaičius ir prioritetai, pagal kuriuos parenkami tikrintini žemės sklypai ar valstybinės žemės plotai (toliau – tikrinami objektai). Metinis planas tvirtinamas iki kiekvienų metų kovo 1 dienos.
7. Planinių žemės naudojimo patikrinimų skaičius ir prioritetai metiniame plane nustatomi atsižvelgiant į:
 - 7.1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Žemės ūkio ministerija) pateiktas rekomendacijas dėl žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymo einamaisiais metais;
 - 7.2. informaciją apie apleistus žemės ūkio naudmenų plotus;
 - 7.3. ankstesnių žemės naudojimo patikrinimų metu nustatytus žemės naudojimo pažeidimus;

7.4. kitų viešojo administravimo subjektų pateiktus siūlymus ir rekomendacijas dėl žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymo.

8. Vadovaudamiesi metiniu planu, Nacionalinės žemės tarnybos teritorinių skyrių vadovai kas ketvirtį, iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 15 d., tvirtina numatomų atlikti planinių žemės naudojimo patikrinimų sąrašą (toliau – Sąrašas). Sąraše nurodomas tikrinamo objekto adresas, unikalus numeris (jeigu žemės sklypas yra įregistruotas Nekilnojamojo turto registre) ar laisvos žemės fondo žemės ploto numeris pagal paskiausiai patvirtintą Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vedėjo laisvos žemės fondo žemės planą, nuosavybės teisė, žemės naudojimo paskirtis, planinio žemės naudojimo patikrinimo data.

9. Sąrašas gali būti keičiamas, kai yra motyvuotas Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vadovo sprendimas. Patvirtintas Sąrašas ir jo pakeitimai skelbiami Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėje.

10. Neplaninis žemės naudojimo patikrinimas atliekamas Nacionalinės žemės tarnybos pareigūnų iniciatyva, kai Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas asmuo priima motyvuotą sprendimą atlikti šį patikrinimą:

10.1. pagal fizinių ir juridinių asmenų prašymus, skundus ar pranešimus apie galimai padarytus žemės naudojimo pažeidimus;

10.2. gavus kito kompetentingo viešojo administravimo subjekto motyvuotą prašymą ar pavedimą atlikti žemės naudojimo patikrinimą;

10.3. kontroliuojant, kaip vykdomi ankstesnio žemės naudojimo patikrinimo metu duoti nurodymai pašalinti žemės naudojimo pažeidimus;

10.4. turint informacijos ar kilus pagrįstų įtarimų apie padarytus žemės naudojimo pažeidimus;

10.5. jeigu šio patikrinimo atlikimo pagrindą nustato įstatymas ar Vyriausybės priimtas teisės aktas.

11. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės metu tikrinama, ar:

11.1. žemės sklypai naudojami pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą;

11.2. žemės sklypai prižiūrimi ir tvarkomi taip, kad jie būtų tinkami naudoti pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį;

11.3. laikomasi žemės sklypui nustatytų žemės servitutų;

11.4. vykdant statybas ir eksploatuojant naudingąsias iškasenas, laikomasi įstatymų ir Vyriausybės nutarimų nustatytų reikalavimų, žemės darbų vykdymo aprašų ir schemų, žemės gelmių naudojimo planų, kad būtų išsaugotas derlingasis dirvožemio sluoksnis ir rekultivuota pažeista žemė;

11.5. įgyvendinamos įstatymų ir Vyriausybės nutarimų nustatytos dirvožemio apsaugos nuo erozijos ir nualinimo priemonės;

11.6. žemės sklypuose, vykdant ūkinę ir kitą veiklą, nepažeidžiamos teritorijų planavimo dokumentuose ar žemės valdos projektuose nustatytos žemės sklypų ribos, savavališkai neužimama žemė ir (ar) nenaudojami vandens telkiniai;

11.7. nenaikinami (negadinami) nuolatiniai žemėnaudos riboženkliai ir geodeziniai punktai;
 11.8. pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymą įsigijus žemės ūkio paskirties žemės, užtikrinamas jos naudojimas žemės ūkio veiklai;

11.9. valstybinė žemė naudojama laikantis dokumentuose, kurių pagrindu suteikta teisė valstybine žeme naudotis, nustatytų sąlygų.

12. Žemės naudojimo patikrinimai atliekami pagal visus tikrinamam objektui taikytinus Nuostatų 11.1–11.9 papunkčius.

13. Žemės naudojimo valstybinę kontrolę vykdančios Nacionalinės žemės tarnybos pareigūnai, likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomo žemės naudojimo patikrinimo pradžios, raštu praneša žemės savininkui, naudotojui ir kitiems suinteresuotiems asmenims apie numatomą vykdyti patikrinimą ir nurodo atliekamo patikrinimo pagrindą ir tikslą.

14. Žemės naudojimo valstybinę kontrolę vykdančios Nacionalinės žemės tarnybos pareigūnai į žemės naudojimo patikrinimą gali pakviesti kitų viešojo administravimo subjektų (saugomų teritorijų direkcijų, Valstybinės miškų tarnybos, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos ir kitų) atstovų ir apie patikrinimą šioms institucijoms turi pranešti ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų.

15. Žemės naudojimo patikrinimo rezultatai įforminami Nacionalinės žemės tarnybos vadovo nustatytos formos patikrinimo akte, jame išdėstomi atitinkamai nustatyti faktai ir pateikiamos išvados.

16. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės metu, atlikus Nuostatų 11.1–11.8 papunkčiuose nurodytus patikrinimus ir nustatčius žemės naudojimo tvarkos pažeidimų, žemės naudojimo valstybinę kontrolę vykdančias asmenys, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu, pradeda administracinio nusižengimo teiseną.

17. Žemės naudojimo valstybinės kontrolės metu, atlikus Nuostatų 11.9 papunktyje nurodytus patikrinimus ir nustatčius žemės naudojimo tvarkos pažeidimų, žemės naudojimo valstybinę kontrolę vykdančios Nacionalinės žemės tarnybos pareigūnai informaciją dėl nustatytų pažeidimų perduoda Nacionalinės žemės tarnybos teritorinio skyriaus vadovui.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Nacionalinė žemės tarnyba kasmet iki sausio 15 d. teikia Žemės ūkio ministerijai ataskaitą, kurioje privalo būti informacija apie žemės naudojimo valstybinės kontrolės metu atliktų žemės naudojimo patikrinimų skaičių, Žemės ūkio ministerijos pateiktų rekomendacijų vykdymą, žemės naudojimo valstybinės kontrolės metu nustatytus žemės naudojimo pažeidimus, nustatytų pažeidimų pašalinimo veiksmus (priemones).

19. Žemės ūkio ministerija:

19.1. analizuoja Nacionalinės žemės tarnybos pateiktas žemės naudojimo valstybinės kontrolės metines ataskaitas;

19.2. kasmet iki vasario 15 d. teikia Nacionalinei žemės tarnybai rekomendacijas dėl žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymo einamaisiais metais.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1303](#), 2004-10-20, Žin., 2004, Nr. 155-5642 (2004-10-23), i. k. 1041100NUTA00001303

Nr. [1067](#), 2016-10-26, paskelbta TAR 2016-11-02, i. k. 2016-26139

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [655](#), 1995-05-10, Žin., 1995, Nr. 41-1003 (1995-05-17), i. k. 0951100NUTA00000655

Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų žemės reformos, žemėtvarkos ir žemės kadastro klausimais dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1303](#), 2004-10-20, Žin., 2004, Nr. 155-5642 (2004-10-23), i. k. 1041100NUTA00001303

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1244 "Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1076](#), 2010-07-14, Žin., 2010, Nr. 88-4661 (2010-07-24), i. k. 1101100NUTA00001076

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1067](#), 2016-10-26, paskelbta TAR 2016-11-02, i. k. 2016-26139

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. 1244 „Dėl Žemės naudojimo valstybinės kontrolės nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo